

prof. dr. Jolanta Šinkūnienė	Orcid: 0000-0002-6803-8617
Diskurso žymiklių semantiniai, struktūriniai, pragmatiniai ypatumai įvairiuose diskursuose	Semantic, structural, pragmatic features of discourse markers in various discourses
<p>Diskurso žymiklių tyrinėjimai yra plati, įvairiapusė tema, siejama su modalumo, evidencialumo, autoriaus/kalbėtojo pozicijos raiškos konceptualiomis kategorijomis, taip pat su tokiais universaliais kalbos reiškiniiais kaip gramatikalizacija, (inter)subjektyvizacija, pragmatikalizacija, atskleidžiančiais kalbos kitimo ir raidos tendencijas. Nors diskurso žymiklių tyrimų lietuvių kalboje daugėja, vis dar trūksta žinių apie jų vartoseną įvairiuose diskurso tipuose, ypač sakytiniame diskurse ir skaitmeniniame medijų diskurse, taip pat trūksta tyrimų apie naujai besiformuojančius diskurso žymiklius bei sociolingvistines jų vartosenos ypatybes. Sintaksinė ir semantinė diskurso žymiklių aprėptis, pozicijos ir reikšmės sąsajos, funkcinė variacija įvairiuose diskursų tipuose leidžia atskleisti svarbius kalboje vykstančius pokyčius ir procesus, kalbos teikiamas galimybes organizuoti diskurso tėkmę, sieti mintis, reikšti kalbėtojo/rašytojo nuostatus ir poziciją ir t.t., todėl ši tema itin aktuali įvairioms kalbotyros mokslo sritims. Tarptautinių tyrimų kontekste diskurso žymiklių tyrimai yra svarbūs, nes suteikia galimybę lyginti skirtingų kalbų diskurso žymiklių resursus, jų atliekamas funkcijas, vystymosi kelią. Šios temos tyrimų rezultatai būtų naudingi mokant kalbų, dėstant įvairius kalbotyros dalykus, jie taip pat domintų ir plačiąją visuomenę.</p>	<p>Research on discourse markers is a broad, multifaceted area related not only to the conceptual categories of modality, evidentiality, and the expression of author/speaker stance, but also to such widely discussed processes of language change and development as grammaticalization, (inter)subjectivization, and pragmaticalization. Although research on discourse markers in the Lithuanian language is gradually growing, there is still a lack of knowledge about their use in various types of discourse (especially in spoken discourse and digital media discourse), as well as a lack of research on newly emerging discourse markers and the sociolinguistic characteristics of their use. Syntactic and semantic properties of discourse markers, the link between their syntactic position and their meaning, their functional variation in various types of discourse reveal important changes taking place in language, the possibilities to organize discourse, connect ideas, express author/speaker stance, etc. Therefore, this thematic area is particularly relevant to various fields of linguistics. In the context of international research, studies of discourse markers are important because they provide an opportunity to compare the repertoire of discourse markers, their functions, and their development in different languages. The results of research in this thematic area will not only be useful for language teaching and linguistics, but will also attract interest from the general public.</p>